คำนำ

เอกสารประกอบการสอนรายวิชา การจัดการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง (1632202) จัดทำขึ้นเพื่อใช้
ประกอบการเรียนการสอนในหลักสูตรของสาขาวิชาสารนิเทศศาสตร์ หลักสูตรใหม่ 2548 ระดับ
ปริญญาตรี (ศิลปศาสตรบัณฑิต) ซึ่งเปิดสอน ณ ปัจจุบัน จากเดิมผู้เขียนได้จัดทำในรายวิชาวารสาร
และหนังสือพิมพ์ รหัส 1633503 ในหลักสูตรของบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศาสตร์ซึ่งใช้มาก่อน
แล้ว แต่เล่มนี้ผู้เขียนได้เพิ่มเติมบางบทและปรับปรุงเนื้อหาให้ทันต่อเหตุการณ์ และเป็นเล่มที่ปรับปรุง
เนื้อหาให้ทันสมัย และถูกต้องมากยิ่งขึ้น เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้มีทั้งหมด 10 บท ดังนี้ บทที่ 1
สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง บทที่ 2 วารสาร บทที่ 3 การจัดเก็บและบริการวารสาร บทที่ 4 ดรรชนีวารสาร
บทที่ 5 หนังสือพิมพ์ บทที่ 6 วิวัฒนาการของหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย บทที่ 7 การดำเนินงานหนังสือพิมพ์ บทที่ 8 กฤตภาคและจุลสาร บทที่ 9 คอมพิวเตอร์กับงานวารสารและหนังสือพิมพ์
บทที่ 10 วารสารอิเล็กทรอนิกส์

หนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ และสาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ และผู้ปฏิบัติงานห้องสมุด เพื่อสร้างความเข้าใจและ เป็นแนวปฏิบัติงานวารสารและหนังสือพิมพ์ หากผู้อ่านมีข้อเสนอแนะประการใด ผู้เขียนยินดีรับนำไป ปรับปรุงแก้ไขในการพิมพ์ครั้งต่อไป

> กิ่งแก้ว ปะติตังโข 19 มิถุนายน 2554

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(-1-)
สารบัญ	(-2-)
สารบัญภาพ	(-8-)
แผนบริหารการสอนประจำวิชา	(-10-)
แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 1	1
บทที่ 1 สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง	3
ความหมายของสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง 3	
วารสาร	3
ความหมายของวารสาร	3
วัตถุประสงค์ของวารสาร 5	
ประเภทของวารสาร	6
ส่วนประกอบของวารสาร	8
ความสำคัญของวารสาร	10
บทสรุป 10	
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 1	13
เอกสารอ้างอิง	15
แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 2	17
บทที่ 2 วารสาร	19
การประเมินคุณค่าวารสารทางวิชาการ	20
การประเมินคุณค่าวารสารบันเทิงและสารคดี	22
การประเมินคุณค่าวารสารเด็ก	22
คำแนะนำในการเลือกวารสาร	26

	หน้า
เกณฑ์การเลือกวารสาร	00
	26
ผู้รับผิดชอบในการเลือกวารสาร	27
การจัดหาวารสาร	27
การเลือกตัวแทนบอกรับวารสาร	29
เกณฑ์การพิจารณาเลือกตัวแทนบอกรับวารสาร	30
ข้อเสนอแนะการบอกรับวารสาร	30
การจัดหาวารสารฉบับย้อนหลัง	32
บทสรุป 38	
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 2	39
เอกสารอ้างอิง	41
แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 3	43
บทที่ 3 การจัดเก็บและบริการวารสาร	45
การตรวจรับวารสาร	45
การประทับตราวารสาร	46
วิธีการประทับตราวารสาร	47
การลงทะเบียนวารสาร	47
วิธีการลงทะเบียนวารสาร	47
การประชาสัมพันธ์วารสารใหม่	50
การจัดชั้นวารสารใหม่	51
การจัดเรียงวารสารใหม่	51
การจัดชั้นวารสารเก่า	53
การให้บริการวารสาร	54
การให้บริการวารสารภายในห้องสมุด	54

		หน้า
การให้บริการวารสารม	าายนอกห้องสมุด	55
การเย็บเล่มวารสาร	55	
บทสรุป		59
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 3	61	
เอกสารอ้างอิง		63
แผนบริหารการสอนประจำบท	ที่ 4	65
บทที่ 4 ดรรชนีวารสาร		67
ความหมายของดรรชนี้วา		67
ประโยชน์ของดรรชนีวารเ	ข้าร	67
ประเภทของดรรชนีวารสา	าริ	67
รูปแบบของดรรชนีวารสา		68
ขั้นตอนการทำดรรชนีวาร	สาร 69	
การเรียงบัตรดรรชนีวารส	าร 78	
การงลงรายการดรรชนีวา	ารสารในโปรแกรมสำเร็จรูป	79
กผลเำ		82
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 4		83
เอกสารอ้างอิง		85
แผนบริหารการสอนประจำบท	ที่ 5	87
บทที่ 5 หนังสือพิมพ์		89
ความหมายของหนังสือพิ	็มพ์	89
ความสำคัญของหนังสือที่	พิมพ์	90
ลักษณะของหนังสือพิมพ์		91
วัตถุประสงค์ของหนังสือเ	พิมพ์	92
ส่วนประกอบของหนังสือ	พิมพ์	93

	หน้า
จรรยาบรรณหนังสือพิมพ์	96
ประเภทของหนังสือพิมพ์	97
บทบาทของหนังสือพิมพ์	101
บทสรูป 102	
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 5	103
เอกสารอ้างอิง 105	
แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 6	107
บทที่ 6 วิวัฒนาการของหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย	109
หนังสือพิมพ์สมัยรัชการที่ 3	109
หนังสือพิมพ์สมัยรัชการที่ 4 111	
หนังสือพิมพ์สมัยรัชการที่ 5 112	
หนังสือพิมพ์สมัยรัชการที่ 6 114	
หนังสือพิมพ์สมัยรัชการที่ 7	115
หนังสือพิมพ์สมัยรัชการที่ 8 – ปัจจุบัน	117
บทสรุป	119
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 6	121
เอกสารอ้างอิง	123
แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 7	125
บทที่ 7 การดำเนินงานหนังสือพิมพ์	127
การเลือกหนังสือพิมพ์	127
การประเมินคุณค่าหนังสือพิมพ์	131
การจัดหาหนังสือพิมพ์	132
การเตรียมหนังสือพิมพ์ให้บริการ	137

	หน้า
การลงทะเบี่ยนหนังสือพิมพ์	139
การจัดบริการหนังสือพิมพ์	142
บทสรุป	144
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 7	145
เอกสารอ้างอิง	147
แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 8	149
บทที่ 8 กฤตภาค	151
ความหมายของกฤตภาค	151
จุดประสงค์ขอการทำกฤตภาค	151
ความสำคัญของกฤตภาค	152
แหล่งที่มาของกฤตภาค	154
คุณสมบัติของผู้จัดทำกฤตภาค	154
สิ่งที่ควรตัดเพื่อทำกฤตภาค	154
หลักการเลือกและเกณฑ์การพิจารณาเรื่อง	155
การจัดทำกฤตภาค	155
การทำบัตรรายการกฤตภาค	163
การเรียงบัตรรายการกฤตภาค	167
การจัดเก็บกฤตภาค	168
การคัดออกกฤตภาค	168
การให้บริการกฤตภาค	169
สรุปขั้นตอนการทำกฤตภาค 170	
กฤตภาคอิเล็กทรอนิกส์ 171	
ବ୍ରଶୀଃ	174

	หน้า
การจัดเก็บและให้บริการจุลสาร	174
บทสรุป 174	
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 8	175
เอกสารอ้างอิง	177
แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 9	179
บทที่ 9 คอมพิวเตอร์กับงานวารสารและหนังสือพิมพ์	180
ความสำคัญของคอมพิวเตอร์กับงานสารสนเทศ	181
ความเป็นมาของการใช้คอมพิวเตอร์กับงานวารสารของสถาบันบริการสารสนเทศใน	
ประเทศไทย 182	
การใช้คอมพิวเตอร์กับงานวารสาร	186
วารสารอิเล็กทรอนิกส์	187
ระบบห้องสมุดอัตโนมัติที่ใช้กับงานวารสาร	191
ฐานข้อมูลสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์	198
คอมพิวเตอร์ที่ใช้กับงานหนังสือพิมพ์	199
เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์และวารสารในอินเตอร์เน็ต	200
รายชื่อหนังสือพิมพ์ที่สามารถสืบค้นผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ต	204
รายชื่อวารสารที่สามารถสืบค้นผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ต 205	
บทสรุป	215
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 9	217
เอกสารอ้างอิง	218

	หน้า
แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 10	221
บทที่ 10 วารสารอิเล็กทรอนิกส์	223
ประวัติของวารสารอิเล็กทรอนิกส์ 223	
ความหมายของวารสารอิเล็กทรอนิกส์ 224	
ลักษณะของวารสารอิเล็กทรอนิกส์ 225	
ความสำคัญของวารสารอิเล็กทรอนิกส์ 227	
ประเภทของวารสารอิเล็กทรอนิกส์ 229	
รูปแบบวารสารอิเล็กทรอนิกส์ 230	
บทสรุป	241
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 10	243
เอกสารอ้างอิง	245
บรรณานุกรม	247

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 วารสาร 19	
2.2 วารสารวิชาการ 20	
2.3 วารสารบันเทิงคดีและสารคดี 21	
3.1 ตัวอย่างตราประทับวันที่	46
3.2 ตู้ทะเบียนวารสาร 48	
3.3 บัตรทะเบียนวารสารรายสัปดาห์	49
3.4 วารสารใส่ปกพลาสติก	52
3.5 ชั้นวารสารแบบโลหะ 53	
3.6 ชั้นวารสารแบบชั้นไม้ 53	
4.1 ระเบียนที่ยังไม่ลงฐานข้อมูล 80	
4.2 ระเบียนที่ทำรายการลงข้อมูลแล้ว 80	
4.3 หน้า Full Record	81
4.4 หน้า MARC	81
5.1 หนังสือพิมพ์ 90	
5.2 ข่าวหน้า 1 94	
5.3. ข่าวสังคม 94	
5.4 โฆษณาขายรถยนต์ 95	
5.5 โฆษณาขายสินค้า 95	
5.6 คอลัมน์ชักธงรบ ของ กิเลน ประลองเชิง 96	
7.1 ตราประทับวันที่	137
7.2 การประทับตราหนังสือพิมพ์ 138	
7.3 บัตรลงทะเบียนหนังสือพิมพ์ภาษาไทย	140
7.4 บัตรลงทะเบียนหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ	141
7.5 บริการหนังสือพิมพ์ใหม่ 142	

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
7.6 มุมอ่านหนังสือพิมพ์ 143		
8.1 ตราประทับทะเบี่ยน		160
8.2 แสดงการลงทะเบียนกฤตภาคในสมุด		161
8.3 แสดงการลงทะเบียนกฤตภาคที่ตัวกฤตภาค		162
8.4 ตัวอย่างกฤตภาคด้านหน้า		162
8.5 ตัวอย่างกฤตภาคด้านหลังที่ลงทะเบียน		163
8.6 โครงร่างบัตรรายการกฤตภาค 164		
8.7 ตัวอย่างบัตรรายการกฤตภาคของหอสมุด มหาวิทยาลัยรามคำแหง		165
8.8 บัตรผู้แต่ง		165
8.9 บัตรชื่อเรื่อง		165
8.10 แสดงการลงบัตรรายการกฤตภาคของ วัลลภ สวัสดิวัลลภ		166
8.11 บัตรชื่อเรื่อง		167
8.12 บัตรหัวเรื่อง 167		
8.13 แผนภูมิแสดงขั้นตอนการดำเนินงานกฤตภาค 170		
9.1 วารสาร Cambridge 189		
9.2 วารสารศิลปวัฒนธรรม 190		
9.3 www. epnet.com 191		
9.4 เว็ปไซด์ sanook.com 201		
9.5 เว็บไซด์หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 202		
9.6 วารสารการศึกษาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี	203	
10.1 วารสาร Cambridge 231		
10.2 วารสารศิลปวัฒนธรรม 231		
10.3 www.epnet.com		232
10.4 E-journal ของ LINK (Springer)		234

สารบัญภาพ (ต่อ)

กาพที่	หน้า
10.5 E-journal ของ Nature online	234
10.6 E-Journal ของ Scitation	235
10.7 E-Journal ของ German Journal of Psychiatry	235
10.8 E-Journal ของ SWETS Wise	236
10.9 E-Journal ของ Dental Articles	236
10.10 E-Journal ของ IEEE Library Online	237
10.11 E-Journal ของ Proquest	237
10.12 E-Journal ของ ACM Digital Library	238
10.13 E-Journal ของ LEXIS-NEXIS	238
10.14 E-Journal ของ H.W. Wilson	239
10.15 E-Journal ของ Web of science	239
10.16 E-Journal ของ Science Direct 240	
10.17 E-Journal ของ British Dental Journal	240

แผนบริหารการสอนประจำวิชา

รหัสวิชา 1632202

รายวิชา การจัดการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง (Serial Management) 3 (2-2)

คำคลิบายรายวิชา

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง การจัดการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องในห้องสมุดและ ศูนย์สารสนเทศ และความร่วมมือในการจัดสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง

จุดประสงค์ทั่วไป

- 1. เพื่อให้นักศึกษามีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง
- 2. เพื่อให้นักศึกษามีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวารสารและหนังสือพิมพ์
- 3. เพื่อให้นักศึกษาสามารถเลือกและจัดหาวารสารและหนังสือพิมพ์
- 4. เพื่อให้นักศึกษาสามารถจัดเก็บและให้บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ได้อย่างมีระบบ
- 5. เพื่อให้นักศึกษาจัดทำกฤตภาคและดำเนินงานกฤตภาคได้
- 6. เพื่อให้นักศึกษาดำเนินงานจุลสารได้

เนื้อหา

บทที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวารสาร

1 ชั่วโมง

ความหมายของวารสาร ลักษณะของวารสาร วัตถุประสงค์ของวารสาร ประเภทของวารสาร ประโยชน์ของวารสาร เอกสารค้างคิง

บทที่ 2 การจัดหาวารสาร

1 ชั่วโมง

การเลือกวารสาร
การประเมินคุณค่าวารสารทางวิชาการ
การประเมินคุณค่าวารสารทางวิชาการ
การประเมินคุณค่าวารสารเด็ก
คำแนะนำในการเลือกวารสาร
เกณฑ์การเลือกวารสาร
ผู้รับผิดชอบในการเลือกวารสาร
การเลือกตัวแทนบอกรับวารสาร
เกณฑ์การพิจารณาเลือกตัวแทนบอกรับวารสาร
ข้อเสนอแนะการบอกรับวารสาร
การจัดหาวารสารฉบับย้อนหลัง
เอกสารอ้างอิง

บทที่ 3 การจัดเก็บและบริการวารสาร

2 ชั่วโมง

การตรวจรับวารสาร
การประทับตราวารสาร
การลงทะเบียนวารสาร
วิธีการลงทะเบียนวารสาร
การประชาสัมพันธ์วารสาร
การจัดชั้นวารสารใหม่
การจัดชั้นวารสารเก่า
การให้บริการวารสารในห้องสมุด
การเย็บเล่มวารสาร

เกณฑ์การพิจารณา
การเตรียมวารสารเพื่อการเย็บเล่ม
วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ทำปกและซ่อมวารสาร
วิธีเย็บเล่มวารสาร
ข้อดีของการเย็บเล่มวารสาร
ข้อดีของการเย็บเล่มวารสาร
ข้อเสียของการเย็บเล่มวารสาร
ปัญหาของการเย็บเล่มวารสาร
เอกสารอ้างอิง

บทที่ 4 ดรรชนีวารสาร

ความหมายของดรรชนีวารสาร
ประโยชน์ของดรรชนีวารสาร
รูปแบบของดรรชนีวารสาร
ขั้นตอนการทำดรรชนีวารสาร
การคัดเลือกวารสาร
การคัดเลือกบทความ
การวิเคราะห์เนื้อหาของบทความ
การทำรายการโยง
การลงรายละเอียดของบทความ
การเรียงบัตรดรรชนีวารสาร
เอกสารอ้างอิง

2 ชั่วโมง

บทที่ 5 ความหมายของหนังสือพิมพ์

1 ชั่วโมง

ความสำคัญของหนังสือพิมพ์
ลักษณะของหนังสือพิมพ์
วัตถุประสงค์ของหนังสือพิมพ์
ส่วนประกอบของหนังสือพิมพ์
จรรยาบรรณของหนังสือพิมพ์
ประเภทของหนังสือพิมพ์
บทบาทของหนังสือพิมพ์

บทที่ 6 วิวัฒนาการของหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย 1 ชั่วโมง

หนังสือพิมพ์สมัยรัชกาลที่ 3
หนังสือพิมพ์สมัยรัชกาลที่ 4
หนังสือพิมพ์สมัยรัชกาลที่ 5
หนังสือพิมพ์สมัยรัชกาลที่ 6
หนังสือพิมพ์สมัยรัชกาลที่ 7
หนังสือพิมพ์สมัยรัชกาลที่ 8 – ปัจจุบัน
เอกสารอ้างอิง

บทที่ 7 การดำเนินงานหนังสือพิมพ์

2 ชั่วโมง

การเลือกหนังสือพิมพ์
การประเมินคุณค่าหนังสือพิมพ์
การจัดหาหนังสือพิมพ์
การเตรียมหนังสือพิมพ์ให้บริการ
การตรวจรับหนังสือพิมพ์
การประทับตราหนังสือพิมพ์
การลงทะเบียนหนังสือพิมพ์

การจัดบริการหนังสือพิมพ์
การจัดบริการหนังสือพิมพ์ใหม่
การจัดบริการหนังสือพิมพ์เก่า
เอกสารอ้างอิง

บทที่ 8 กฤตภาค

2 ชั่วโมง

ความหมายของกฤตภาค จุดประสงค์การทำกฤตภาค ความสำคัญของกฤตภาค แหล่งที่มาของกฤตภาค คุณสมบัติของผู้จัดทำกฤตภาค สิ่งที่ควรตัดเพื่อทำกฤตภาค หลักการเลือกเรื่องและเกณฑ์การพิจารณา การจัดทำกฤตภาค การเตรียมอุปกรณ์ การคัดเลือกเนื้อหา การให้หัวเรื่อง การเขียนบรรณานุกรมหรือแหล่งที่มา การประทับตรา-ลงทะเบียน การทำบัตรรายการกฤตภาค การเรียงบัตรรายการกฤตภาค การจัดเก็บกฤตภาค การคัดออกกฤตภาค การให้บริการกฤตภาค เคกสารค้างคิง

บทที่ 9 คอมพิวเตอร์กับงานวารสาร

2 ชั่วโมง

ความสำคัญของคอมพิวเตอร์กับงานสารนิเทศ
ความเป็นมาของการใช้คอมพิวเตอร์กับงานวารสารของสถาบันบริการสารสนเทศใน
ประเทศไทย
การใช้คอมพิวเตอร์กับงานวารสาร
วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ระบบห้องสมุดอัตโนมัติที่ใช้กับงานวารสาร
ฐานข้อมูลสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์
คอมพิวเตอร์ที่ใช้กับงานหนังสือพิมพ์
เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์และวารสารในอินเตอร์เน็ต
เอกสารอ้างอิง

บทที่ 10 วารสารอิเล็กทรอนิกส์

2 ชั่วโมง

ประวัติของวารสารอิเล็กทรอนิกส์
ความหมายของวารสารอิเล็กทรอนิกส์
ลักษณะของวารสารอิเล็กทรอนิกส์
ความสำคัญของวารสารอิเล็กทรอนิกส์
ประเภทของวารสารอิเล็กทรอนิกส์
รูปแบบวารสารอิเล็กทรอนิกส์
บทสรุป
แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 10

วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

- 1. นักศึกษาศึกษาเอกสารประกอบการสอน การจัดการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง
- 2. แบ่งกลุ่มนักศึกษาดูงานและศึกษางานห้องสมุด
- 3. ร่วมกันอภิปรายเนื้อหาและทำแบบฝึกปฏิบัติจากใบงาน
- 4. มอบหมายให้นักศึกษาลงทะเบียนวารสารและหนังสือพิมพ์
- 5. มอบหมายให้นักศึกษาทำดรรชนีวารสาร
- 6. ทำรายงานเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม
- 7. มอบหมายให้นักศึกษาฝึกเย็บเล่มวารสารคนละ 5 เล่ม
- 8. มอบหมายให้นักศึกษาทำกฤตภาคคนละ 5 รายการ

สื่อการเรียนการสอน

- 1. แผ่นปลิวประกอบการสอนและหนังสือ
- 2. วารสารและหนังสือพิมพ์
- 3. บัตรลงทะเบียนวารสาร
- 4. บัตรดรรชนีวารสาร
- 5. แบบฟอร์มทำกฤตภาค
- 6. หนังสือคู่มือการทำกฤตภาค
- 7. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น Internet, CD-Roms
- 8. จุลสาร
- 9. กฤตภาค

การวัดผลและประเมินผล

การวัดผล

- 1. การวัดผลใช้แบบอิงเกณฑ์
- 2. คะแนนเต็ม 100 คะแนน
 - 2.1 รายงาน 10 คะแนน
 - 2.2 ฝึกปฏิบัติ 30 คะแนน

2.3 ทดสอบกลางภาค	30	คะแนน
2.4 สอบปลายภาค	30	คะแนน

การประเมินผล

เกรด	คะแนน
Α	800 - 100
$B^{^{+}}$	75 - 79
В	70 - 74
C_{+}	65 - 69
С	60 - 64
$D^{^{+}}$	55 - 59
D	50 - 54
Е	1 - 49
1	งานไม่สมบูรณ์

หมายเหตุ เวลาเรียนทั้งหมด 16 สัปดาห์

นักศึกษาต้องเข้าเรียน 80 % ของเวลาเรียนทั้งหมด จึงมีสิทธิ์สอบปลายภาค